

Правове регулювання фізичної культури та спортивної діяльності в Україні

Марина Саннікова

Харківська державна академія фізичної культури,
Харків, Україна

Мета: проаналізувати характерні риси функціонування існуючої системи правового регулювання фізичної культури та спортивної діяльності в Україні.

Матеріал і методи: аналіз літературних джерел; аналіз документальних матеріалів; системний метод; формально-юридичний метод.

Результати: з аналізу документів державних органів видно, що одночасно видаються акти, які суперечать один одному. Це свідчить про відсутність структури, яка синхронізує функції в організмі держави, що забезпечує зв'язок між усіма частинами державного устрою. У свою чергу, з боку законодавців панує імперативне відображення своєї уяви на протиположній дійсній соціальній обумовленості.

Висновки: у системі організації процесу управлінської діяльності, зокрема, особливостей правового регулювання фізичної культури й спортивної діяльності в Україні, повністю відсутній облік основних положень організації правової діяльності; процес керування не розглядається як дія, що протікає з певною швидкістю, регламентованою протіканням соціальних перетворень у суспільстві; не врахована статистична детермінація протікання цих процесів в одержанні еквівалентного результату й толерантності простору подій, у якому здійснюється цей процес; відсутня необхідна система спостережності за результатами управлінських дій і централізованої структури її побудови; відсутнє розуміння теорії динаміки правового регулювання адміністративного керування в умовах реформування соціально-політичних перетворень суспільства.

Ключові слова: система права, правове регулювання, державні органи управління, закон, постанова, розпорядження.

Вступ

Фізична культура, як соціокультурна спадщина, існувала задовго до появи будь-якої писемності й регулювалася потребою суспільних відносин, що склалися. Як вид діяльності її розвиток був пов'язаний із задоволенням колективної потреби у фізичному вдосконаленні, яка, насамперед, виходила із необхідності забезпечення захисту й виконання відповідної трудової діяльності. Як складова частина загальної соціокультурної спадщини, вона зберігала й репродукувала найбільш затребувані у відповідному середовищі життєдіяльності види рухової активності.

У наш час діяльність у сфері фізичної культури і спорту в рамках держави регулюється законами, прийнятими Верховною Радою України, та розробленими на їх основі підзаконними актами: постановами і розпорядженнями (Кабінет Міністрів України), указами (Президент України), наказами Міністерства молоді та спорту України, а також рішеннями, програмами, інструкціями, положеннями, статутами тощо. На вирішення конкретних питань фізкультурно-спортивної діяльності впливають законодавчі акти із галузі економіки, освіти, медицини та інших галузей.

Грунтуючись на вищевикладеному, можна говорити, що у теперішній час існує необхідність розробки науково обґрунтованих концептуальних положень теорії регулювання фізичної культури й спортивної діяльності в контексті проблеми організаційно-правових побудов норм регулювання законодавства галузі державної влади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить лише про епізодичне вивчення системи правового регулювання фізичної культури й спортивної діяльності в Україні. Дослідники зосереджувалися на розгляді окремих питань щодо формування національної галузі права "спортивне право України" [1]; організаційно-правових засад держав-

ного управління [8]; нормативно-функціональних та методологічних засад формування державного управління на рівні адміністративно-територіального утворення [19], механізму державного управління фізичною культурою і спортом в Україні [2].

Однак комплексного наукового дослідження та розв'язання потребують проблеми функціонування існуючої системи правового регулювання фізичної культури й спортивної діяльності в Україні. Актуальність даної роботи підкреслюється також наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2018 року.

Мета дослідження: проаналізувати характерні риси функціонування існуючої системи правового регулювання фізичної культури й спортивної діяльності в Україні.

Матеріал і методи дослідження

У дослідженні використовувались наступні методи дослідження: аналіз літературних джерел; аналіз документальних матеріалів; системний метод; формально-юридичний метод. Аналіз літературних джерел застосовувався для визначення ступеня наукової розробленості досліджуваних питань та інтерпретації отриманих даних при порівнянні різних точок зору з досліджуваною проблемою. Аналізувалися також офіційні нормативно-правові акти, які регламентують діяльність у сфері фізичної культури і спорту, що дозволило визначити характерні риси функціонування існуючої системи правового регулювання фізичної культури й спортивної діяльності в Україні. Системний метод дозволив досліджувати систему права, державу як комплексні явища, систематизувати й оцінювати накопичені дані. За допомогою формально-юридичного методу було описано державно-правові категорії, досліджено їх зовнішню і внутрішню форми (зокрема, компетенцію органів держави тощо).

Результати дослідження

Значима важливість сфери фізичної культури та спорту у розвитку суспільства була визначена Законом України "Про фізичну культуру і спорт", прийнятим ще у 1994 р. [7]. Невдала спроба виконання Закону України "Про фізичну культуру і спорт", прийнятого у 1994 р., призвела до прийняття у 2009 році Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про фізичну культуру і спорт" [6], який було введено в дію 1 січня 2011 року.

У ході нашого дослідження з'ясувалось, що недостатність правового регулювання фізичної культури й спортивної діяльності у правовому полі українського законодавства й не завжди точність визначення функцій фізичної культури й спортивної діяльності призводить до порушення особливостей правових норм регулювання фізичної культури й спортивної діяльності.

Зокрема, у 1996 р. постановою Кабінету Міністрів України № 80 було затверджене Положення про державні тести й нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України [12]. Дана постанова була спрямована на виконання статті 26 Закону України "Про фізичну культуру і спорт" та Державної програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Це завдання покладалось на Міністерство освіти і науки, Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ, Службу безпеки України з метою введення в дію тестів і нормативів оцінки фізичної підготовленості дітей, учнів, студентської молоді та осіб призовного віку, особового складу Збройних Сил, органів внутрішніх справ та інших військових формувань, створених відповідно до законодавства.

Контроль над виконанням постанови Кабінету Міністрів України від 15 січня 1996 р. № 80 був покладений на Міністерство у справах молоді та спорту. Через 12 років дана Постанова, яка так і не мала достатньої реалізації, була скасована постановою Кабінету Міністрів від 5 листопада 2008 р. № 992 [16] як така, що втратила свою чинність. У розглянутому випадку прескрипція команд імперативності влади не відображає дійсну соціальну обумовленість постанови Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 року № 992.

На нашу думку, скасування тестів не було вірним рішенням, тому що тест є стандартним випробуванням дії спрямованого змісту. Використовувані тести існують і застосовуються тисячоліттями, спрямованість їх дії визначена арсеналом життєдіяльності у відповідному середовищі перебування. Спрямованість дії має кількісну величину виміру за показниками часу, сили й просторової характеристики виконання, що дозволяє ввести критерій складності його виконання. Існуючі тести повною мірою відповідали цим вимогам.

Слід зазначити, що введені стандарти також було нецільово скасовувати, і як у будь-яких вимірах, повинен бути стандарт, відносно якого ведеться відлік порівняльних показань. Довільно обраний стандарт або "умовна норма" у статистиці визначено як "умовну середню" величину. Відносно її значення визначається "дійсна норма", яка характеризує середній рівень поточного значення досліджуваного показника.

Практично виконання постанови Кабінету Міністрів України від 15 січня 1995 року № 80 повинно було призвести до відновлення відомчих спортивних товариств і спортивних клубів, як це було раніше. Натомість їх анулюють повністю як нерентабельну структуру, забуваючи

про те, що фізично підготовлений працівник має високу продуктивність праці та приносить більше користі для підприємства.

На нашу думку, невиконання постанови, насамперед, пов'язано з відсутністю зворотного зв'язку або достатньої спостережності за виконанням покладеної роботи виконавцями, які зазначені у постанові, і відсутністю статті фінансових видатків для її виконання.

У ході нашого дослідження аналізувались також нормативно-програмні документи нашого уряду. Так, у 2011 році Кабінет Міністрів України видає розпорядження від 31 серпня 2011 року № 828-р "Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури та спорту на 2012–2016 рр." [11]. У Концепції програми досить змістовно представлені існуючі проблеми, причини, які зумовили ці проблеми, представлено ціль Програми, можливі шляхи вирішення поставлених проблем, визначено загальний орієнтовний обсяг видатків, передбачених для виконання поставлених завдань Програми в обсязі 32,2 млрд гривень. Однак ні тести, ні нормативи контролю фізичного розвитку, фізичної підготовленості й фізичного стану не були встановлені. Ми вважаємо, що без них виконання Програми майже неможливо.

У Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури та спорту на 2012–2016 рр. зазначалося, що спосіб життя населення України й стан сфери фізичної культури та спорту створюють загрозу та є істотним викликом для української держави на сучасному етапі її розвитку. Дане твердження характеризувалося рядом причин, основними серед яких були:

- ✓ демографічна криза, обумовлена зменшенням кількості населення України з 52, 2 мільйонів людей у 1992 р. до 45,8 мільйонів у 2011 році;
- ✓ несформованість традицій, що встановилися, і мотивації до фізичного виховання й масового спорту як найважливішого фактору фізичного й соціального благополуччя, поліпшення стану здоров'я, ведення здорового способу життя;
- ✓ погіршення стану здоров'я населення з різко прогресуючими хронічними захворюваннями серця, гіпертонією, невротами, артритами, ожирінням і іншими захворюваннями, що призвело до зменшення кількості осіб, які можуть бути залучені у спорт вищих досягнень, які можуть тренуватися, витримуючи значні фізичні навантаження й досягати високих спортивних результатів;
- ✓ у порівнянні з 2007 роком кількість осіб, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи, збільшилося на 40%, що призвело до зменшення кількості дітей і молоді в дитячо-юнацьких спортивних школах на 110 тисяч осіб;
- ✓ невідповідність вимогам сучасності й значна відсталість від світових стандартів ресурсного, кадрового, науково-методичного, медико-біологічного, фінансового, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення [11].

Термін реалізації Програми закінчився, однак показники стану розвитку фізичної культури та спорту в Україні дещо погіршилися. Ще більше знизилася масовість занять спортом і оздоровчою фізичною культурою. Різко знизилася успішність українських спортсменів на світовій арені, продовжували закриватися спортивні школи, фізична культура у вищих навчальних закладах була винесена із числа обов'язкових занять. Варто зауважити, що усі ці

зміни проходять через рішення Кабінету Міністрів України. Це говорить про досить велику неузгодженість прийнятих рішень та їх необґрунтованість [10].

Доповнюючи вище сказане, до прикладу, приводимо постанову Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 року № 1045, якою був затверджений "Порядок проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України" [13]. Відповідно до постанови Міністерству молоді та спорту, Міністерству освіти та науки, Міністерству внутрішніх справ, Міністерству оборони, обласним державним адміністраціям доручалося розробити протягом 2016 року тести й нормативи для проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України та, починаючи з 2017 року, проводити щорічне оцінювання фізичної підготовленості населення України, і до 1 грудня подавати Міністерству молоді та спорту України інформацію про проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України для її узагальнення з подальшим її поданням до 30 грудня Кабінету Міністрів України. Координацію здійснення заходів центральних і міських органів виконавчої влади щодо щорічного проведення оцінювання фізичної підготовленості населення України покладено на Міністерство молоді та спорту України без розгляду достатньої можливості потенціалу цього Міністерства.

Цією ж датою, 9 грудня 2015 року, розпорядженням Кабінету Міністрів № 1320-р схвалюється Концепція Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури й спорту на період до 2020 року [10] й вказується, що втратило чинність розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 року № 284 "Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури та спорту на 2012–2016 рр."

Істотною особливістю нової Концепції Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури та спорту на період до 2020 року є те, що пріоритетом розвитку державної політики є введення в Україні європейських стандартів життя. У змісті Концепції фактично висвітлюються проблеми, без виконання яких ідея введення європейських стандартів є практично неможливою. Можливо говорити тільки про прагнення до такого роду стандартів, оскільки стандарти впливають з їх соціальної обумовленості, а не волі законодавства. 1 березня 2017 р. Кабінетом Міністрів України було видано постанову "Про затвердження Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року" [3].

Аналіз загальнодержавних цільових соціальних програм розвитку фізичної культури та спорту, які змінюють одну на іншу, показав, що у них фігурують цифри зниження чисельності населення України. Початкові показники 1992 року фіксують, що населення України становило 52,4 мільйони. У 2010 році ця цифра знизилася до 45,8 мільйона людей, у 2014 році вона досягла вже оцінки 42,29 мільйонів людей. Подальше зменшення населення України не фігурує у звітах, тому що реального обліку його чисельності не ведеться у зв'язку із соціальною ситуацією, що склалася в країні.

Окрему увагу необхідно звернути на правове забезпечення діяльності центрального органу виконавчої влади у сфері фізичної культури та спорту. У 2015 році Кабінетом Міністрів України було розроблено проект Закону України "Про внесення змін до статті 6 Закону України "Про фізичну культуру і спорт (щодо уточнення деяких повнова-

жень)" [17] з метою забезпечення здійснення ефективного управління сферою фізичної культури і спорту та відповідно до указу Президента України від 12 січня 2015 року № 5 "Про Стратегію сталого розвитку "Україна-2020" [18], постанов Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 року № 408 "Питання запровадження обмежень на проведення перевірок державними інспекціями та іншими контролюючими органами" [15] та від 10 вересня 2014 року № 442 "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади" [14].

Як зазначають ініціатори законопроекту, він сприятиме забезпеченню виконання покладених на Міністерство молоді та спорту України функцій з формування та реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту, забезпечить зниження регуляторного впливу держави на сферу спорту та максимальне делегування повноважень у сфері фізичної культури та спорту громадянському суспільству, а також кореспондуватиметься зі Стратегією сталого розвитку "Україна-2020".

Як відомо, до 2010 року центральний орган виконавчої влади у сфері фізичної культури та спорту забезпечував: здійснення ліцензування суб'єктів господарської діяльності у сфері фізичної культури і спорту та контроль за дотриманням ліцензійних умов провадження фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності; організацію та проведення спортивних занять професіоналів та любителів спорту; діяльність з підготовки спортсменів до змагань з різних видів спорту, визнаних в Україні [17].

Водночас, у 2010 році пунктом 18 розділу I Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження державного регулювання господарської діяльності" [5] статтю 8 Закону України "Про фізичну культуру та спорт" (щодо організації ліцензування у сфері фізичної культури і спорту) було виключено [7].

Крім того, Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5 схвалено Стратегію сталого розвитку "Україна-2020" [18], яка зазначає, що середньостроковою метою подальших реформ у цій сфері є створення сприятливого середовища для ведення бізнесу, розвитку малого і середнього підприємництва, залучення інвестицій, спрощення міжнародної торгівлі та підвищення ефективності ринку праці. Стратегією встановлюються вимоги щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру та видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, скасування регуляторних актів, які ускладнюють ведення підприємницької діяльності, скорочення кількості органів державного нагляду (контролю).

Постановами Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 року № 408 "Питання запровадження обмежень на проведення перевірок державними інспекціями та іншими контролюючими органами" [15] та від 10 вересня 2014 року № 442 "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади" [14] Мінмолодьспорт визначено органом, що не здійснює державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності.

У той же час з теорії державного управління відомо, що той орган, який приймає відповідні управлінські рішення, повинен мати право їх контролювати або доручити здійснювати цю функцію іншим підпорядкованими йому органам. Отже, постає питання щодо необхідності утворення інспекції, одним із основних завдань якої є здійснення державного нагляду (контролю), відповідно до вимог, встановлених Законом України "Про центральні органи виконавчої влади" [4]. Разом з тим, відповідно до

абзацу третього частини другої статті 18 Закону України "Про центральні органи виконавчої влади" інспекції утворюються у разі, якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають контрольно-наглядові функції.

Для здійснення механізму контролю щорічно організаційно-розпорядчим документом Міністерства молоді та спорту повинен затверджуватись план перевірок діяльності суб'єктів господарювання у сфері фізичної культури та спорту, яких сьогодні налічується більше ніж 12,0 тис. одиниць. Однак для цього необхідно здійснити заходи щодо залучення додаткового людського ресурсу, який буде забезпечувати організацію здійснення контролю за якістю фізкультурно-оздоровчих та спортивних послуг, що у свою чергу, враховуючи фінансово-економічну ситуацію в країні, призведе до додаткових витрат з Державного бюджету України.

До того ж розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 року № 902 було затверджено "Перелік підприємств, установ та організацій, що відносяться до сфери управління Міністерства молоді та спорту", до повноважень яких не належить організація здійснення контролю за якістю фізкультурно-спортивних послуг [17].

Висновки / Дискусія

З аналізу документів державних органів видно, що одночасно видаються акти, які суперечать один одному, що свідчить про відсутню структуру синхронізуючої функції в організмі держави, що забезпечує зв'язок між усіма частинами державного устрою. У свою чергу, з боку законодавців панує імперативне відбиття своєї уяви дійсної

соціальної обумовленості.

У системі організації процесу управлінської діяльності, зокрема, особливостей правового регулювання фізичної культури й спортивної діяльності в Україні, повністю відсутній облік основних положень організації правової діяльності. Процес керування не розглядається як дія, що протікає з певною швидкістю, регламентованою протіканням соціальних перетворень у суспільстві, із силою прояву й неоднорідністю їхнім територіальним розташуванням.

Не врахована статистична детермінація протікання цих процесів в одержанні еквіфінального результату й толерантності (неточності, розмитості) простору подій, у якому здійснюється цей процес, що визначає можливу складність (доступність) можливості розв'язання поставлених завдань, а не бажаний рівень його досягнення.

Відсутня необхідна система спостережності за результатами управлінських дій, що вживаються, і централізованої структури її побудови. Відсутнє розуміння теорії динаміки правового регулювання адміністративного керування в умовах реформування соціально-політичних перетворень суспільства, що приводить до необхідності адекватного перерозподілу потенціалу влади на забезпечення її політики досягнення поставленої мети, заявленої в основному законі держави, яким є Конституція України.

Перспективи подальших досліджень. Відзначені недоліки визначають необхідність теоретичної розробки правового регулювання фізичної культури й спортивної діяльності в Україні з урахуванням різної значимості кожного зі складових понять і їх функцій у забезпеченні життєдіяльності держави. У цьому випадку мова йде про фізичну культуру й спортивну діяльність.

Конфлікт інтересів. Автор заявляє, що немає конфлікту інтересів, який може сприйматись таким, що може завдати шкоди неупередженості статті.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

Список використаної літератури

1. Бордюгова, Г.Ю. (2009), *Міжнародне спортивне право як основа для формування національної галузі права "Спортивне право України": автореф. дис. канд. юр. наук*, Київ, 18 с.
2. Гасюк, І.Л. (2013), *Механізм державного управління фізичною культурою і спортом в Україні: автореф. дис. доктора наук з державного управління*, Київ, 36 с.
3. Державна цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2017 р. № 115, режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/115-2017-%D0%BF> (дійсний на 28.06.2018).
4. Закон України "Про центральні органи виконавчої влади", режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17> (дійсний на 12.09.2018).
5. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження державного регулювання господарської діяльності", режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2608-17> (дійсний на 19.09.2018).
6. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про фізичну культуру і спорт" та інших законодавчих актів України": за станом від 17 листопада 2009 р. № 1724-VI, *Офіційний вісник України*, 2009, № 97, С. 30-52.
7. Закон України "Про фізичну культуру і спорт". режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/3808-12> (дійсний на 12.08.2018).
8. Кононович, В.Г. (2012), "Формування організаційно-правових засад державного управління фізичною культурою в Україні", *Теорія та практика державного управління*, Вип. 4(39), С. 301-305.
9. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР, режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80> (дійсний на 08.02.2018)
10. Концепція Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 року № 1320-р, режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248719473> (дійсний на 08.02.2018).
11. Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012-2016 рр.: затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 р. № 828-р., режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/828-2011-%D1%80> (дійсний на 02.05.2018).
12. Положення про державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 15 січня 1996 р. № 80, режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/80-96-%D0%BF> (дійсний на 08.06.2018).
13. Порядок проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України: затв. постановою Кабінету Мі-

ністрів України від 9 грудня 2015 р. № 1045, режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-2015-%D0%BF> (дійсний на 22.07.2018).

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 року № 442 "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади", режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF> (дійсний на 09.07.2018).

15. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 р. № 408 "Питання запровадження обмежень на проведення перевірок державними інспекціями та іншими контролюючими органами", режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/408-2014-%D0%BF> (дійсний на 25.08.2018).

16. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 992 "Про визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 15 січня 1996 р. № 80, режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/992-2008-%D0%BF> (дійсний на 12.06.2018).

17. Проект Закону про внесення змін до статті 6 Закону України "Про фізичну культуру і спорт" (щодо повноважень у сфері фізичної культури та спорту) № 3223 від 05.10.2015, режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf35111=56688 (дійсний на 08.09.2018)

18. Стратегія сталого розвитку "Україна-2020": схвалено указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015, режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дійсний на 28.06.2018).

19. Шевчук, І.В. (2015), "Нормативно-функціональні та методологічні засади формування державного управління фізичною культурою та спортом на рівні адміністративно-територіального утворення", *Інвестиції: практика та досвід*, № 1, С. 141-145.

Стаття надійшла до редакції: 11.09.2018 р.

Опубліковано: 31.10.2018 р.

Аннотація. Марина Саннікова. Правовое регулирование физической культуры и спортивной деятельности в Украине. Цель: проанализировать характерные черты функционирования существующей системы правового регулирования физической культуры и спортивной деятельности в Украине. **Материал и методы:** анализ литературных источников; анализ документальных материалов; системный метод, формально-юридический метод. **Результаты:** из анализа документов государственных органов видно, что одновременно выдаются акты, противоречащие друг другу. Это свидетельствует об отсутствии структуры, синхронизирующей функции в организме государства, обеспечивающей связь между всеми частями государственного устройства. В свою очередь, со стороны законодателей царит императивное отображение своего воображения в противовес действительной социальной обусловленности. **Выводы:** в системе организации процесса управленческой деятельности, в частности, особенностей правового регулирования физической культуры и спортивной деятельности в Украине, полностью отсутствует учет основных положений организации правовой деятельности; процесс управления не рассматривается как действие, протекающее с определенной скоростью, регламентированной протеканием социальных преобразований в обществе; не учитывается статистическая детерминация протекания этих процессов в получении эквивалентного результата и толерантности пространства событий, в котором осуществляется этот процесс, отсутствует необходимая система наблюдаемости по результатам управленческих действий и централизованной структуры ее построения; отсутствует понимание теории динамики правового регулирования административного управления в условиях реформирования социально-политических преобразований общества.

Ключевые слова: система права, правовое регулирование, государственные органы управления, закон, постановление, распоряжение.

Abstract. Marina Sannikova. Legal regulation of physical culture and sports activities in Ukraine. Purpose: analyze the characteristics of the functioning of the existing system of legal regulation of physical culture and sports activities in Ukraine. **Material & Methods:** literature review; analysis of documentary materials; system method, formal legal method. **Results:** analysis of documents of state bodies shows that simultaneously issued acts contradicting each other. This indicates the absence of structure, synchronizes functions in the organism of the state, and provides communication between all parts of the state structure. In turn, on the part of the legislators, there is an imperative reflection of their imagination in opposition to the actual social conditionality. **Conclusion:** in the system of organization of the management process, in particular, the peculiarities of the legal regulation of physical culture and sports activities in Ukraine, there is completely no consideration of the main provisions of the organization of legal activities; the management process is not regarded as an action, proceeds at a certain speed, regulated by the course of social transformations in society; the statistical determination of the occurrence of these processes in obtaining an equivalent result and the tolerance of the event space in which this process is carried out is not taken into account; there is no understanding of the theory of the dynamics of legal regulation of administrative management in the context of reforming social and political transformations.

Keywords: legal system, legal regulation, state authorities, law, decree, order.

References

1. Bordiuhova, H. Yu. (2009), *Mizhnarodne sportyve pravo yak osnova dlia formuvannia natsionalnoi haluzi prava "Sportyve pravo Ukrainy": avtoref. dys. kand. jur.nauk* [International Sport Law as the basis for the formation of the national law branch "Sporting Law of Ukraine": PhD thesis abstract], Kyiv, 18 p. (in Ukr.)
2. Hasiuk, I.L. (2013), *Mekhanizm derzhavnoho upravlinnia fizychnoiu kulturoiu i sportom v Ukraini: avtoref. dys. doktora nauk z derzhavnoho upravlinnia* [The mechanism of state management of physical culture and sports in Ukraine: Doc. of Sci. thesis abstract], Kyiv, 36 p. (in Ukr.)
3. State Target Social Program for the Development of Physical Culture and Sports for the period up to 2020: approved by the decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 1 March 2017 No. 115, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/115-2017-%D0%BF>. (accessed 28 June 2018)
4. Law of Ukraine "On Central Executive Bodies", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>. (accessed 12 September 2018)
5. Law of Ukraine "On Amending Certain Legislative Acts of Ukraine Concerning Restriction of State Regulation of Economic Activities", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2608-17>. (accessed 19 September 2018)
6. Law of Ukraine "On Amendments to the Law of Ukraine" On Physical Culture and Sport "and other legislative acts of Ukraine": from 17 November 2009 No. 1724-VI, *Official Bulletin of Ukraine*, No. 97, pp. 30-52. (in Ukr.)
7. Law of Ukraine "On Physical Culture and Sport", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/3808-12>. (accessed 12 August 2018)
8. Kononovych, V.H. (2012), "Formation of organizational and legal principles of state management of physical culture in Ukraine", *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia*, No. 4(39), pp. 301-305. (in Ukr.)
9. Constitution of Ukraine: Law from 28 June 1996 No. 254k/96-VR, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80>. (accessed 08 February 2018)
10. The Concept of the State Target Social Program for the Development of Physical Culture and Sports for the period up to 2020: approved

by the Cabinet of Ministers of Ukraine from 9 December 2015 No. 1320-p, available at: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248719473>. (accessed 08 February 2018)

11. The Concept of the National Target Social Program for the Development of Physical Culture and Sports for 2012-2016: approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine from 31 August 2011 No. 828-p, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/828-2011-%D1%80>. (accessed 02 May 2018)

12. Regulations on state tests and norms of assessment of physical preparedness of the population of Ukraine: approved by the decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 15 January 1996 No. 80, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/80-96-%D0%BF>. (accessed 08 June 2018)

13. The procedure for conducting an annual assessment of the physical preparedness of the population of Ukraine: approved by the decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 9 December 2015 No. 1045, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-2015-%D0%BF> (accessed 22 July 2018)

14. Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 10 September 2014 No 442 "On optimization of the system of central executive authorities", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>. (accessed 09 July 2018)

15. Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 13 August 2014 No. 408 "Issues of introducing restrictions on inspections by state inspections and other supervisory bodies", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/408-2014-%D0%BF>. (accessed 25 August 2018)

16. Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 5 November 2008 No 992 "On the invalidation of the decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 15 January 1996 No 80", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/992-2008-%D0%BF>. (accessed 12 June 2018)

17. Draft Law on Amendments to Article 6 of the Law of Ukraine "On Physical Culture and Sports" (concerning powers in the field of physical culture and sports) No 3223 from 05 October 2015, available at: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=56688. (accessed 08 September 2018)

18. The Strategy for Sustainable Development "Ukraine 2020": approved by the Decree of the President of Ukraine from 12 January 2015 No. 5/2015, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>. (accessed 28 June 2018)

19. Shevchuk, I.V. (2015), "Normative-functional and methodological principles of formation of state management of physical culture and sports at the level of administrative-territorial formation", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, No. 1, pp. 141-145. (in Ukr.)

Received: 11.09.2018.
Published: 31.10.2018.

Відомості про авторів / Information about the Authors

Саннікова Марина Вікторівна: к. юр. н.; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська 99, м. Харків, 61058, Україна.

Саннікова Марина Вікторівна: к. юр. н.; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Marina Sannikova: PhD (legal science); Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkivska str. 99, Kharkiv, 61058, Ukraine.

ORCID.ORG/0000-0003-2931-2190

E-mail: svetlanastadnik87@gmail.com